ISSN: 2717-3216 *Volume 12, Issue 2 (2025), 48-64* https://www.ijfpjournal.ir/

Iranian Journal of Family Psychology

Research Paper

https://doi.org/10.22034/ijfp.2026.2075818.1469

A Structural Model of the Relationship between Big Five Personality Traits and Marital Conflict in Married Women: The Sequential Mediating Role of Self-Esteem and Sexual Satisfaction

Kosar Pamenari[1], Sayyed Mohammad Hossein Mousavi Nasab[2*]

1. Master Degree of Clinical Psychology, Department of Psychology, Literature and Humanities Faculty, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran.
2. Associate Professor of Health Psychology, Department of Psychology, Literature and Humanities Faculty, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran.

Article Info.

Received: 7 Sep 2025
Revised: 24 Oct 2025
Accepted: 9 Dec 2025

Keywords:

Big Five Personality traits, Marital conflict, Sexual satisfaction, Self-esteem, Married women.

Abstract

Abstract

Marital conflicts constitute fundamental challenges that threaten the stability and quality of couple relationships, potentially posing substantial consequences for psychological well-being and family functioning. Although the influence of personality traits on marital conflicts has been empirically documented, the mediating processes and pathways that elucidate this relationship remain insufficiently explored. The present study aimed to examine the sequential mediating role of self-esteem and sexual satisfaction in the relationship between the Big Five personality factors and marital conflicts among married women. This research study employed a correlational design utilizing structural equation modeling. The study sample comprised 305 married women residing in Isfahan with 5 to 15 years of marital duration, recruited through convenience sampling method. Data were collected using validated instruments, including the NEO Five-Factor Inventory (Costa & McCrae, 1992), the Marital Conflict Questionnaire (Barati & Sanai, 1996), the Rosenberg Self-Esteem Scale (Rosenberg, 1965), and the Sexual Satisfaction Scale for Women (Meston & Trapnell, 2005), and subsequently analyzed using Mplus software. Findings demonstrated that the proposed model exhibited satisfactory fit indices (CFI=1.000, RMSEA=0.057). Results confirmed that personality traits demonstrated significant relationships with marital conflicts through the sequential mediating role of self-esteem and sexual satisfaction. Neuroticism (β=0.062, $p<0.001$) and agreeableness (β=0.023, p=0.033) exhibited positive relationships with marital conflicts through this pathway. Conversely, extroversion (β=−0.044, $p<0.001$), openness to experience (β=−0.024, p=0.004), and conscientiousness (β=−0.037, $p<0.001$) demonstrated negative relationships with marital conflicts. Consequently, self-esteem and sexual satisfaction served as critical mediating mechanisms in elucidating the association between personality traits and marital conflicts. The findings of this research underscore the necessity of incorporating self-esteem enhancement and sexual satisfaction improvement into clinical couple therapy interventions as protective factors against marital maladjustment.

***Corresponding author**
Email: hossein.mousavi-nasab@uk.ac.ir

How to Cite:
Pamenari, K., Mousavi Nasab, M.H. (2025). A Structural Model of the Relationship between Big Five Personality Traits and Marital Conflict in Married Women: The Sequential Mediating Role of Self-Esteem and Sexual Satisfaction. *Iranian Journal of Family Psychology. 12*(2), 48-64. https://doi.org/10.22034/ijfp.2026.2075818.1469

©The Author(s). Published by Family Psychology Association of Iran.
This article is an open access article licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

ISSN: 2717-3216 https://www.ijfpjournal.ir/

روانشناسی خانواده
دوره دوازدهم، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۴۰۴

مقاله پژوهشی

مدل ساختاری رابطه پنج عامل بزرگ شخصیت با تعارضات زناشویی در زنان متأهل: نقش میانجی متوالی عزت نفس و رضایت جنسی

کوثر پامناری[۱]، سید محمدحسین موسوی‌نسب[۲*]

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران
۲. دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

اطلاعات مقاله

دریافت: ۱۴۰۴/۰۶/۱۶
بازنگری: ۱۴۰۴/۰۸/۰۲
پذیرش: ۱۴۰۴/۰۹/۱۸

کلیدواژه‌ها:
پنج عامل بزرگ شخصیت،
تعارضات زناشویی،
رضایت جنسی،
عزت نفس،
زنان متأهل

چکیده

تعارضات زناشویی از چالش‌های اساسی تهدیدکننده روابط زوجین است که می‌تواند تبعات قابل توجهی بر سلامت روان و کارکرد خانوادگی داشته باشد. اگرچه تأثیر صفات شخصیتی بر تعارضات زناشویی مستند شده، مسیرهای میانجی تبیین‌کننده این رابطه همچنان نیازمند کاوش بیشتر است. این پژوهش باهدف تبیین نقش میانجی متوالی عزت نفس و رضایت جنسی در رابطه میان پنج عامل بزرگ شخصیت و تعارضات زناشویی زنان متأهل انجام شد. روش این پژوهش، همبستگی مبتنی بر مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. نمونه پژوهش شامل ۳۰۵ زن متأهل ساکن شهر اصفهان با ۵ تا ۱۵ سال سابقه ازدواج بود که با نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌های معتبر صفات شخصیت (NEO-FFI)، تعارضات زناشویی (MCQ)، عزت نفس روزنبرگ (RSES) و رضایت جنسی زنان (SSS-W)، جمع‌آوری و با نرم‌افزار Mplus تحلیل گردید. یافته‌ها نشان داد که مدل پیشنهادی از برازش مطلوبی برخوردار است (CFI=۱/۰۰۰، RMSEA=۰/۰۵۷). نتایج تأیید کرد که صفات شخصیتی از طریق نقش میانجی متوالی عزت نفس و رضایت جنسی، با تعارضات زناشویی روابط معناداری دارند. روان‌رنجوری (β=۰/۰۶۲، p<۰/۰۰۱) و توافق‌پذیری (β=۰/۰۲۳، p=۰/۰۳۳) از طریق این مسیر، رابطه‌ای مثبت با تعارضات زناشویی نشان دادند. در مقابل، برون‌گرایی (β=-۰/۰۴۴، p<۰/۰۰۱)، گشودگی نسبت به تجربه (β=-۰/۰۲۴، p=۰/۰۰۴) و وظیفه‌شناسی (β=-۰/۰۳۷، p<۰/۰۰۱) رابطه‌ای منفی با تعارضات زناشویی داشتند. در نتیجه، عزت نفس و رضایت جنسی، مکانیسم‌های میانجی حیاتی در تبیین ارتباط بین صفات شخصیتی و تعارضات زناشویی هستند. نتایج این پژوهش بر ضرورت گنجاندن ارتقای عزت نفس و بهبود رضایت جنسی در مداخلات بالینی زوج‌درمانی، به‌عنوان عوامل محافظتی در برابر ناسازگاری زناشویی، تأکید دارد.

***نویسنده مسئول:**
پست الکترونیکی: hossein.mousavi-nasab@uk.ac.ir

استناد به این مقاله:
پامناری، کوثر، موسوی‌نسب، محمدحسین (۱۴۰۴). مدل ساختاری رابطه پنج عامل بزرگ شخصیت با تعارضات زناشویی در زنان متأهل: نقش میانجی متوالی عزت نفس و رضایت جنسی. *روانشناسی خانواده*، ۱۲ (۲)، ۴۸-۶۴.

مقدمه

تعارضات زناشویی مجموعه‌ای از اختلافات، سوءتفاهم‌ها و تنش‌های مزمن در روابط زوجین را شامل می‌شود که پیامدهای مخربی بر سلامت روان، کیفیت زندگی و پایداری خانواده به همراه دارد. استمرار این تعارضات نه‌تنها با اختلالات روان‌شناختی نظیر اضطراب فراگیر همبستگی دارد (Whisman & Collazos, 2023) بلکه می‌تواند عواقب جسمانی جدی از قبیل بیماری‌های قلبی-عروقی و التهاب سیستمیک را نیز در پی داشته باشد (Shrout, 2021). با توجه به نقش کلیدی زنان در حفظ انسجام خانواده، شناسایی عوامل روان‌شناختی تأثیرگذار بر بروز و تداوم این تعارضات در جمعیت زنان متأهل از اهمیت پژوهشی و بالینی برجسته‌ای برخوردار است.

در این راستا، صفات شخصیتی بر مبنای الگوی پنج‌عاملی، به‌مثابه الگوهای نسبتاً پایدار از تفکر، احساس و رفتار، نقش بنیادینی در شکل‌دهی به کیفیت روابط زناشویی ایفا می‌کنند (McCrae & Sutin, 2018). تحلیل داده‌های ۴۳ مطالعه طولی نشان می‌دهد که صفات شخصیتی از قوی‌ترین عوامل پیش‌بینی‌کننده کیفیت رابطه زناشویی به شمار می‌آیند (Joel et al., 2020). این یافته با نتایج تحلیل فرامطالعاتی که ارتباط معنادار بین ویژگی‌های شخصیتی و رضایت زناشویی را در جمعیت‌های گوناگون تأیید کرده است، همسو می‌باشد (Sayehmiri et al., 2020). در میان ابعاد شخصیتی، روان‌رنجوری به‌عنوان یکی از قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده‌های منفی کیفیت رابطه زناشویی شناخته شده است. بررسی ۱۲۵ پژوهش حاکی از آن است که این صفت با کاهش چشمگیر کیفیت رابطه همراه است (Esplin et al., 2025). سطوح بالای روان‌رنجوری با تمایل به تجربه احساسات منفی، واکنش‌های هیجانی شدید و تفسیر منفی از رفتارهای همسر مرتبط است. در مقابل، توافق‌پذیری و برون‌گرایی با افزایش رضایت زناشویی و کاهش تعارضات همبستگی مثبت نشان می‌دهند (O'Meara & South, 2019). تغییرات در صفات شخصیتی با تحولات همزمان در رضایت رابطه همراه است که بر ماهیت پویای این ارتباط تأکید می‌کند (Bach et al., 2025).

در کنار صفات شخصیتی، رضایت جنسی به‌عنوان یکی از ابعاد اساسی روابط زناشویی، نقش حیاتی در کیفیت و پایداری این روابط ایفا می‌کند. این متغیر با بهزیستی کلی و سلامت روان ارتباط قوی دارد و می‌تواند به‌مثابه یک عامل محافظتی در برابر فشارهای روانی و تعارضات زناشویی عمل کند (Andreoli et al., 2024; Vasconcelos et al., 2024). رابطه معکوس و معناداری میان مهارت‌های جنسی و ارتباطی با تعارضات زناشویی مشاهده شده است (Azarnik et al., 2024). تحلیل شبکه‌ای نشان می‌دهد که رضایت جنسی به‌عنوان یک گره مرکزی در شبکه روابط زناشویی عمل می‌کند و با متغیرهای متعددی از جمله رضایت زناشویی، صمیمیت و تعهد، در ارتباط است (Andreoli et al., 2024). همچنین، صفات شخصیتی نقش قابل‌توجهی در شکل‌گیری رضایت جنسی دارند. تحلیل ۵۷ پژوهش نشان می‌دهد که ویژگی‌های شخصیتی، پیش‌بینی‌کننده‌های معناداری از رضایت جنسی به شمار می‌آیند؛ به‌گونه‌ای که روان‌رنجوری با سطوح پایین‌تر رضایت جنسی و برون‌گرایی و توافق‌پذیری با سطوح بالاتر آن همبستگی دارند (Allen & Walter, 2018). کاربرد الگوریتم‌های یادگیری ماشین نشان می‌دهد که صفات شخصیتی می‌توانند رضایت جنسی را با دقت قابل ملاحظه‌ای پیش‌بینی کنند، که بر اهمیت این متغیرهای شخصیتی در عملکرد جنسی تأکید می‌کند (Jirjahn & Ottenbacher, 2023; Romero et al., 2024).

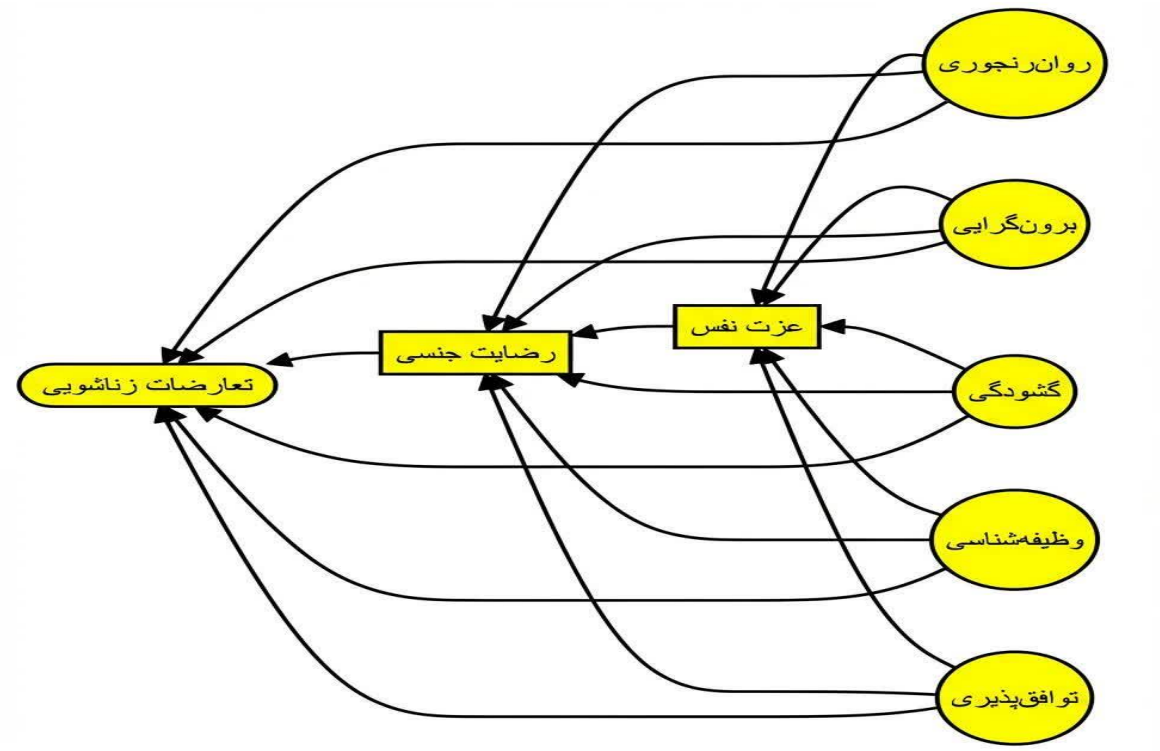
عزت نفس نیز به‌عنوان متغیر مهم دیگر، به‌مثابه ارزیابی کلی فرد از ارزش و شایستگی خویش، نقش تعیین‌کننده‌ای در نحوه تعامل افراد با همسران و مدیریت تعارضات زناشویی ایفا می‌کند. تحلیل ۵۵ مطالعه طولی نشان می‌دهد که عزت نفس و کیفیت روابط اجتماعی در یک رابطه دوسویه و بازخوردی قرار دارند (Harris & Orth, 2020). سطوح بالای عزت نفس با توانایی بیشتر در ابراز احساسات، حل مسائل و برقراری ارتباط مؤثر با همسر همراه است و به‌مثابه یک منبع روان‌شناختی کلیدی در تقویت کیفیت روابط زناشویی عمل می‌کند (Wood et al., 2024). فراتر از این، روابط پیچیده‌تری نیز میان این متغیرها مشاهده

شده است. یافته‌های مطالعه طولی ۱۲ ساله حاکی از آن است که عزت نفس و رضایت جنسی در یک رابطه دوسویه و بازخوردی قرار دارند؛ به‌نحوی که سطوح بالاتر عزت نفس منجر به رضایت جنسی بیشتر می‌شود و بالعکس (Weber et al., 2024). این یافته نشان می‌دهد که عزت نفس نه‌تنها به‌عنوان یک متغیر مستقل، بلکه به‌مثابه یک مکانیسم پویا در شکل‌گیری رضایت جنسی عمل می‌کند. علاوه بر این، صفات شخصیتی و عزت نفس در یک رابطه دینامیک و متقابل قرار دارند؛ به‌گونه‌ای که تغییرات در ویژگی‌های شخصیتی می‌تواند عزت نفس را تحت تأثیر قرار دهد و بالعکس (Bien et al., 2024).

با وجود پیشرفت‌های قابل‌توجه در درک روابط زناشویی، خلأ پژوهشی مهمی همچنان باقی مانده است. اگرچه بررسی‌های متعدد به تحلیل روابط دوتایی بین صفات شخصیتی، عزت نفس، رضایت جنسی و تعارضات زناشویی پرداخته‌اند (Allen & Walter, 2018; Harris & Orth, 2020; Sayehmiri et al., 2020)، تاکنون هیچ مطالعه‌ای به بررسی نقش میانجی متوالی عزت نفس و رضایت جنسی در رابطه بین صفات شخصیتی و تعارضات زناشویی نپرداخته است. پرداختن به این شکاف پژوهشی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، زیرا درک مسیرهای میانجی می‌تواند تصویری جامع‌تر از فرآیند پیچیده‌ای ارائه دهد که به بروز و تداوم تعارضات زناشویی منجر می‌شود. از منظر نظری، الگوی میانجی‌گری متوالی بر این فرض استوار است که صفات شخصیتی از طریق زنجیره‌ای از مکانیسم‌های روان‌شناختی بر تعارضات زناشویی تأثیر می‌گذارند. به طور مشخص، صفاتی همچون روان‌رنجوری می‌توانند در ابتدا عزت نفس فرد را کاهش دهند (Bien et al., 2024)؛ عزت نفس پایین به نوبه خود می‌تواند منجر به مشکلات در ابراز نیازهای جنسی، احساس ناامنی در روابط صمیمی و در نهایت کاهش رضایت جنسی شود (Weber et al., 2024)؛ و سرانجام، نارضایتی جنسی نیز می‌تواند زمینه‌ساز افزایش تعارضات زناشویی و تضعیف کیفیت رابطه گردد (Azarnik et al., 2024; Vowels & Mark, 2020). این مسیر متوالی نشان می‌دهد که چگونه آسیب‌پذیری‌های شخصیتی از طریق تضعیف منابع روان‌شناختی فردی (عزت نفس) و کاهش کیفیت رابطه در حوزه جنسی، به‌تدریج بستر بروز تعارضات زناشویی را فراهم می‌آورند.

افزون بر خلأ نظری، بررسی این روابط در بافت فرهنگی ایران نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. مطالعات نشان داده‌اند که ویژگی‌های فرهنگی و نقش‌های جنسیتی می‌تواند بر نحوه تأثیرگذاری متغیرهای روان‌شناختی بر روابط زناشویی تأثیر بگذارد (Hadian Hamedani et al., 2024). بااین‌حال، بیشتر مطالعات موجود در فرهنگ‌های غربی انجام شده‌اند و نتایج آن‌ها لزوماً قابل‌تعمیم به جمعیت ایرانی نیست. ازاین‌رو، بررسی الگوی میانجی‌گری متوالی در نمونه زنان ایرانی می‌تواند درک بهتری از نحوه عملکرد این مکانیسم‌ها در بافت فرهنگی خاص ایران ارائه دهد. علاوه بر این، از منظر کاربردی، شناسایی این مسیرهای میانجی متوالی می‌تواند به طراحی مداخلات بالینی هدفمند و مؤثر در حوزه زوج‌درمانی یاری رساند.

باتوجه‌به دلایل یادشده، شامل: (۱) خلأ پژوهشی موجود در زمینه بررسی نقش میانجی متوالی عزت نفس و رضایت جنسی، (۲) ضرورت انجام مطالعه در بافت فرهنگی ایران، و (۳) اهمیت کاربردی این یافته‌ها برای طراحی مداخلات بالینی هدفمند، پژوهش حاضر با هدف تبیین نقش میانجی متوالی عزت نفس و رضایت جنسی در رابطه بین صفات شخصیتی و تعارضات زناشویی در زنان متأهل انجام شد. نتایج این مطالعه می‌تواند به فهم جامع‌تر فرآیندهای روان‌شناختی مؤثر بر تعارضات زناشویی در زنان کمک کند و مبنایی برای توسعه برنامه‌های پیشگیری و مداخله‌های بالینی مبتنی بر شواهد، فراهم آورد.

نمودار ۱. مدل مفهومی پژوهش

روش

جامعه آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش

پژوهش حاضر از نوع همبستگی و مبتنی بر مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. در این مطالعه، رابطه بین صفات شخصیتی (به‌عنوان متغیرهای پیش‌بین)، عزت نفس و رضایت جنسی (به‌عنوان متغیرهای میانجی) و تعارضات زناشویی (به‌عنوان متغیر ملاک) در زنان متأهل مورد بررسی قرار گرفت.

جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه زنان متأهل ساکن شهر اصفهان بود که دارای ۵ تا ۱۵ سال سابقه ازدواج بودند. با توجه به روش تحلیل مدل‌یابی معادلات ساختاری و با استفاده از توصیه‌های کلاین، حداقل حجم نمونه مورد نیاز برابر با ۲۰۰ نفر برآورد شد (Kline, 2016). با در نظر گرفتن افزایش قدرت آماری، تعداد ۳۰۵ نفر از زنان متأهل به عنوان نمونه انتخاب شدند. به دلیل عدم دسترسی به چارچوب نمونه‌گیری و محدودیت‌های اجرایی پژوهش، نمونه‌گیری با روش در دسترس انجام شد؛ لذا محققان از محدودیت قابلیت تعمیم‌پذیری نتایج، ناشی از این روش غیراحتمالی آگاه هستند.

ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت بودند از: (۱) سن ۲۵ تا ۴۵ سال: این بازه با دوره میانی بزرگسالی مطابقت دارد که افراد از ثبات شناختی-عاطفی کافی برای شرکت در پژوهش برخوردارند (Gottman & Levenson, 2000). (۲) سابقه ازدواج ۵ تا ۱۵ سال: حد پایین (۵ سال) مشخص می‌کند زوج‌ها از دوره عشق پرهیجان اولیه گذشته و به ثبات نسبی رسیده‌اند که در آن الگوهای واقعی تعامل شکل گرفته است (VanLaningham et al., 2001). حد بالا (۱۵ سال) برای حفظ همگنی نمونه و کنترل متغیرهای مداخله‌گر مراحل بعدی چرخه حیات خانواده تعیین شد (Bradbury et al., 2000). (۳) عدم سابقه ابتلا به اختلالات روان‌پزشکی شدید: اختلالاتی مانند روان‌پریشی، دوقطبی فعال و افسردگی شدید که از طریق خودگزارشی شرکت‌کنندگان در بخش اطلاعات فردی پرسشنامه‌ها غربالگری شد. (۴) عدم سوء مصرف مواد و داروهای روان‌گردان: شرکت‌کنندگان در سه ماه اخیر هیچگونه سوء مصرف مواد و دارو نداشتند که این موضوع از طریق خودگزارشی در بخش مشخصات فردی پرسشنامه‌ها بررسی و تایید شد. (۵) رضایت

آگاهانه: شرکت‌کنندگان با آگاهی از روش و اهداف پژوهش و با رضایت شخصی کامل به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. ملاک‌های خروج نیز شامل: (۱) عدم تکمیل کامل پرسشنامه‌ها، (۲) پاسخ‌دهی تصادفی یا غیرواقعی به سؤالات بود.

پس از کسب مجوزهای لازم از دانشگاه، پژوهشگر با مراجعه به مراکز فرهنگی، بهداشتی و اجتماعی شهر اصفهان، به معرفی پژوهش و اهداف آن پرداخت. زنان متأهلی که واجد شرایط ورود به پژوهش بودند، در مطالعه شرکت کردند. شرکت‌کنندگان در مکانی آرام و بدون حضور سایرین به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. مدت‌زمان تکمیل پرسشنامه‌ها بین (۳۰) تا (۴۵) دقیقه بود.

داده‌های گردآوری‌شده با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۶ و Mplus مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در سطح آمار توصیفی، از شاخص‌های میانگین، انحراف معیار، چولگی و کشیدگی استفاده شد. در سطح آمار استنباطی، ابتدا پیش‌فرض‌های مدل‌یابی معادلات ساختاری، شامل نرمال‌بودن توزیع داده‌ها، خطی‌بودن روابط و عدم وجود هم‌خطی چندگانه بررسی شد. سپس، برای آزمون فرضیه‌های پژوهش و بررسی روابط مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرها، از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری (SEM)[1] با استفاده از روش حداکثر درست‌نمایی استفاده شد.

برای ارزیابی برازش مدل، از شاخص‌های (Chi-Square)[2]، (CFI)[3]، (RMSEA)[4] و (SRMR)[5] استفاده گردید. برای بررسی معناداری اثرات غیرمستقیم، از روش بوت‌استرپ[6] با ۵۰۰۰ نمونه استفاده شد. سطح معناداری در تمام آزمون‌ها (۰/۰۵) در نظر گرفته شد.

ابزار سنجش

پرسشنامه پنج عاملی شخصیت نئو (NEO-FFI): پرسشنامه ۶۰ سؤالی شخصیت نئو که شخصیت انسان را در قالب پنج بُعد اصلی شامل روان‌رنجوری[7]، برون‌گرایی[8]، گشودگی نسبت به تجربه[9]، توافق‌پذیری[10] و وظیفه‌شناسی[11] می‌سنجد، مورداستفاده قرار گرفت. هر خرده مقیاس شامل ۱۲ سؤال است. نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت پنج‌درجه‌ای (از ۰=کاملاً مخالفم تا ۴=کاملاً موافقم) است. سؤالات ۱، ۳، ۸، ۹، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۱۸، ۲۳، ۲۴، ۲۷، ۲۹، ۳۰، ۳۳، ۳۸، ۳۹، ۴۲، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۸، ۵۴، ۵۵، و ۵۷ به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. دامنه نمرات در هر خرده مقیاس بین (۰) تا (۴۸) است که نمرات بالاتر نشان‌دهنده سطح بالاتر آن صفت شخصیتی است (Costa & McCrae, 1992). Costa and McCRae (1992) پایایی بازآزمایی این پرسشنامه در نمونه ایرانی را در فاصله سه ماه بین (۰/۷۵) تا (۰/۸۳) گزارش کردند. همچنین، روایی همگرای مناسبی با سایر ابزارهای سنجش شخصیت نشان داده است. همچنین Haghshenas (2006) در مطالعه هنجاریابی پرسشنامه پنج عاملی شخصیت نئو بر روی ۲۰۸ دانشجوی ایرانی، ضرایب پایایی آلفای کرونباخ را برای پنج عامل اصلی شخصیت بین (۰/۵۶) تا (۰/۸۷) گزارش نمود. بالاترین ضریب پایایی مربوط به وظیفه‌شناسی (۰/۸۷) و پایین‌ترین آن مربوط به گشودگی (۰/۵۶) بود. ضرایب پایایی بازآزمایی نیز در فاصله زمانی سه ماه بین (۰/۷۲) تا (۰/۸۳) متغیر بود که نشان‌دهنده ثبات مناسب این ابزار در اندازه‌گیری صفات شخصیتی در جمعیت ایرانی است.

پایایی در پژوهش حاضر: ضریب پایایی به روش آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌های روان‌رنجوری (۰/۷۳)، برون‌گرایی (۰/۷۵)، گشودگی به تجربه (۰/۸۱)، توافق‌پذیری (۰/۶۰) و وظیفه‌شناسی (۰/۸۳) به دست آمد.

---

1 Structural Equation Modeling
2 Test of Model Fit
3 Comparative Fit Index
4 Root Mean Square Error of Approximation
5 Standardized Root Mean Square Residual
6 The Bootstrap Method
7 Neuroticism
8 Extraversion
9 Openness to Experience
10 Agreeableness
11 Conscientiousness

پرسشنامه تعارضات زناشویی (MCQ): پرسشنامه تعارضات زناشویی، ابزاری ۴۲ سؤالی است که برای سنجش میزان تعارضات بین زوجین طراحی شده است. این پرسشنامه شامل ۶ خرده مقیاس است: کاهش همکاری زوجین (۷ گویه)، افزایش واکنش‌های هیجانی (۸ گویه)، رابطه با خانواده و دوستان (۶ گویه)، مسائل مربوط به فرزندان (۶ گویه)، مسائل مالی و تفریحات (۷ گویه) و رابطه جنسی (۸ گویه). نمره‌گذاری بر اساس مقیاس لیکرت پنج‌درجه‌ای (از ۱=کاملاً مخالفم تا ۵=کاملاً موافقم) است. دامنه نمرات کل، بین (۴۲) تا (۲۱۰) است که نمرات بالاتر نشان‌دهنده سطح بالاتری از تعارضات زناشویی است (Barati & Sanai, 1996). Barati and Sanai (1996) در پژوهش خود به‌منظور بررسی پایایی و روایی پرسشنامه تعارض زناشویی، ضریب آلفای کرونباخ را برای سنجش همسانی درونی ابزار محاسبه کردند که مقدار آن (۰/۹۲) به دست آمد. همچنین برای تعیین روایی ابزار از روش روایی همزمان استفاده نمودند و همبستگی پرسشنامه تعارض زناشویی را با پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ بررسی کردند که ضریب همبستگی منفی و معناداری در حدود (۰/۸۵)- مشاهده شد. این یافته‌ها نشان داد که پرسشنامه تعارض زناشویی از پایایی و روایی قابل‌قبولی در جامعه ایرانی برخوردار بوده و می‌تواند به‌عنوان ابزاری معتبر برای سنجش میزان تعارضات زناشویی مورداستفاده قرار گیرد. در پژوهش حاضر ضریب پایایی به روش آلفای کرونباخ برای کل مقیاس (۰/۹۲) به دست آمد.

پرسشنامه رضایت جنسی زنان (SSS-W): مقیاس رضایت جنسی زنان، ابزاری ۳۰ سؤالی است که برای سنجش رضایت جنسی در زنان طراحی شده است. این مقیاس شامل ۵ خرده مقیاس است: رضایت از ارتباط (۵ گویه)، سازگاری (۸ گویه)، نگرانی (۵ گویه)، رضایت شخصی (۶ گویه) و ارتباطات جنسی (۶ گویه). نمره‌گذاری بر اساس مقیاس لیکرت پنج‌درجه‌ای (از ۱=هرگز تا ۵=همیشه) است. دامنه نمرات کل بین (۳۰) تا (۱۵۰) است که نمرات بالاتر نشان‌دهنده سطح بالاتری از رضایت جنسی است (Meston & Trapnell, 2005). روایی سازه این مقیاس را با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی موردتأیید قرار دادند. ضریب پایایی آلفای کرونباخ برای کل مقیاس (۰/۹۲) گزارش شد (Meston & Trapnell, 2005). Roshan Chesli et al. (2014) در بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه رضایت جنسی زنان در نمونه ایرانی نشان دادند که این ابزار از پایایی مطلوبی برخوردار است. ضریب آلفای کرونباخ کل پرسشنامه (۰/۸۶) و پایایی بازآزمایی با فاصله دو تا چهار هفته در دامنه (۰/۷۳) تا (۰/۸۸) گزارش شد که بیانگر همسانی درونی قابل قبول و ثبات زمانی مناسب ابزار است.

پایایی در پژوهش حاضر: ضریب پایایی به روش آلفای کرونباخ برای کل مقیاس (۰/۸۸) به دست آمد.

پرسشنامه عزت نفس روزنبرگ (RSES): مقیاس ۱۰ سؤالی عزت نفس Rosenberg (1965) یکی از شناخته‌شده‌ترین ابزارهای خودسنجی برای اندازه‌گیری احساس ارزشمندی، احترام به خود و میزان پذیرش خویشتن در افراد است. این مقیاس شامل ۱۰ گویه است که پاسخ‌دهندگان میزان موافقت یا مخالفت خود را با هر گویه بر اساس مقیاس لیکرت چهار درجه‌ای (از ۱=کاملاً مخالفم تا ۴=کاملاً موافقم) مشخص می‌کنند. گویه‌های ۲، ۵، ۶، ۸ و ۹ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. دامنه نمرات بین (۱۰-) تا (۱۰+) است که نمرات بالاتر نشان‌دهنده عزت نفس بالاتر است (Rosenberg, 1965). Rosenberg (1965) روایی و پایایی مناسبی برای این مقیاس گزارش کرد. مطالعات فراملی نیز نشان داده‌اند که این مقیاس در فرهنگ‌های مختلف از ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوبی برخوردار است (Schmitt & Allik, 2005). Shapurian et al. (1987) نیز ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی این مقیاس را در میان جمعیت ایرانی‌زبان مورد بررسی قرار دادند و ضریب پایایی آلفای کرونباخ برابر با (۰/۷۸) را گزارش کردند. در پژوهش Ghasempour et al. (2025) ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس عزت نفس روزنبرگ در جامعه ایرانی بررسی شد. نتایج تحلیل عاملی، ساختار دو عاملی عزت نفس مثبت و منفی را تایید کرد و ضرایب آلفای کرونباخ برای عوامل به ترتیب (۰/۸۳) و (۰/۸۰) گزارش شد که بیانگر پایایی مطلوب ابزار است. پژوهش حاضر ضریب پایایی به روش آلفای کرونباخ برای این مقیاس برابر با (۰/۷۹) به دست آمد.

یافته‌ها

از میان ۳۰۵ شرکت‌کننده در پژوهش حاضر، ۲۵۰ نفر دارای فرزند (۸۱/۹ درصد) و ۵۵ نفر بدون فرزند (۱۸/۱ درصد) و همچنین ۱۵۴ نفر شاغل (۵۰/۴ درصد) و ۱۵۱ نفر خانه‌دار (۴۹/۶ درصد) بودند.

جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد، کشیدگی و چولگی آزمودنی‌ها را در هشت متغیر پژوهش نشان می‌دهد. مقادیر چولگی و کشیدگی در همه متغیرها در بازه (۲- تا ۲+) قرار دارد که نشان از نرمال بودن توزیع داده‌ها است و این امر پیش‌فرض اساسی برای استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری را برآورده می‌سازد.

جدول ۱. ویژگی‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	کمینه	بیشینه	دامنه	چولگی	کشیدگی
روان‌رنجوری	۲۳/۵۹	۸/۸۲	۲	۴۵	۴۳	۰/۰۱۳	-۰/۰۳۴
برون‌گرایی	۳۱/۲۵	۸/۴۰	۱۰	۴۸	۳۸	-۰/۳۷	-۰/۲۶
گشودگی به تجربه	۲۷/۰۹	۵/۱۸	۱۲	۴۱	۲۹	-۰/۱۵	-۰/۰۰۷
توافق‌پذیری	۳۲/۲۶	۶/۷۸	۱۳	۴۸	۳۵	-۰/۳۶	-۰/۲۳۱
وظیفه‌شناسی	۳۶/۱۴	۸/۲۰	۸	۴۸	۴۰	-۰/۷۹	-۰/۶۱
عزت نفس	۴/۸۴	۴/۷۷	-۱۰	۱۰	۲۰	-۱/۰۹	۰/۶۱
رضایت جنسی	۱۱۹/۱۱	۲۷/۴۳	۳۸	۱۵۰	۱۱۲	-۰/۹۹	۰/۳۴
تعارض زناشویی	۸۱/۳۶	۲۱/۸۵	۴۵	۱۴۲	۹۷	۰/۵۳	-۰/۳۹

بر پایه جدول ۱، میانگین نمرات روان‌رنجوری (۲۳/۵۹)، برون‌گرایی (۳۱/۲۵)، گشودگی به تجربه (۲۷/۰۹)، توافق‌پذیری (۳۲/۲۶) و وظیفه‌شناسی (۳۶/۱۴) است. میانگین عزت نفس شرکت‌کنندگان (۴/۸۴) از دامنه (۱۰- تا ۱۰+) که نشان‌دهنده سطح متوسط رو به بالای عزت نفس است. میانگین رضایت جنسی (۱۱۹/۱۱) بود که در محدوده سطح بالای رضایت جنسی بالاتر از ۱۰۰ قرار دارد. میانگین تعارض زناشویی نیز (۸۱/۳۶) گزارش شد.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱. روان‌رنجوری	۱							
۲. برون‌گرایی	-۰/۶۴**	۱						
۳. گشودگی به تجربه	-۰/۰۳	۰/۲۰**	۱					
۴. توافق‌پذیری	-۰/۴۴**	۰/۴۷**	۰/۱۱	۱				
۵. وظیفه‌شناسی	-۰/۴۵**	۰/۵۳**	۰/۰۹	۰/۲۸**	۱			
۶. عزت نفس	-۰/۵۸**	۰/۵۸**	۰/۲۱**	۰/۲۳**	۰/۵۰**	۱		
۷. رضایت جنسی	-۰/۳۷**	۰/۳۵**	۰/۱۳*	۰/۳۳**	۰/۲۶**	۰/۴۲**	۱	
۸. تعارض زناشویی	۰/۳۹**	-۰/۲۸**	-۰/۱۳*	-۰/**	-۰/۲۵**	-۰/۳۱**	-۰/۵۴**	۱

**p<0.01, *p<0.05

بر اساس جدول ۲، روان‌رنجوری رابطه مثبت و معناداری با تعارض زناشویی دارد ($r=۰/۳۹، p<۰/۰۱$). همچنین، برون‌گرایی ($r=-۰/۲۸، p<۰/۰۱$)، گشودگی به تجربه ($r=-۰/۱۳، p<۰/۰۵$)، توافق‌پذیری ($r=-۰/۳۳، p<۰/۰۱$) و وظیفه‌شناسی ($r=-۰/۲۵، p<۰/۰۱$) رابطه منفی و معناداری با تعارض زناشویی داشتند. علاوه بر این، عزت نفس ($r=-۰/۳۱، p<۰/۰۱$) و رضایت جنسی ($r=-۰/۵۴، p<۰/۰۱$) نیز رابطه منفی و معناداری با تعارض زناشویی نشان دادند. این یافته‌ها حاکی از آن است که صفات شخصیتی مثبت، عزت نفس بالاتر و رضایت جنسی بیشتر با سطوح پایین‌تر تعارضات زناشویی همراه هستند.

قبل از بررسی روابط ساختاری بین متغیرها، برازش کلی مدل پیشنهادی مورد ارزیابی قرار گرفت. جدول ۳ شاخص‌های برازش مدل را نشان می‌دهد.

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل

شاخص	مقدار	سطح معناداری	درجه آزادی
χ^2	۴۱۲/۱۸۲	۰/۰۰۰	۱۸
CFI	۱/۰۰۰	-	-
RMSEA	۰/۰۵۷	-	-
SRMR	۰/۰۱۵	-	-

باتوجه‌به جدول ۳، مدل پیشنهادی از برازش مطلوبی برخوردار است. مقدار CFI برابر با (۱/۰۰۰) است که نشان‌دهنده برازش کامل مدل است (مقادیر بالاتر از ۰.۹۵ نشان‌دهنده برازش خوب است). مقدار RMSEA برابر با (۰/۰۵۷) است که در محدوده قابل قبول (کمتر از ۰/۰۸) قرار دارد و نشان‌دهنده خطای تقریب مناسب است. همچنین، مقدار SRMR برابر با (۰/۰۱۵) است که بسیار پایین‌تر از حد مطلوب (۰/۰۸) است. این شاخص‌ها به طور جامع تأیید می‌کنند که مدل پیشنهادی با داده‌های مشاهده شده برازش مناسبی دارد و می‌توان به تحلیل مسیرهای ساختاری آن اعتماد کرد.

برای آزمون فرضیه‌های پژوهش، روابط مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرها در مدل ساختاری مورد بررسی قرار گرفت. جدول ۴ ضرایب استاندارد شده مسیرهای مستقیم را نشان می‌دهد.

جدول ۴. ضرایب استاندارد شده مسیرهای مستقیم در مدل

مسیر	β	خطای استاندارد	نسبت بحرانی	سطح معناداری
روان‌رنجوری ← عزت نفس	-۰/۳۷	۰/۰۵۵	-۶/۷۹	۰/۰۰۰
برون‌گرایی ← عزت نفس	۰/۲۶	۰/۰۶	۴/۴۱	۰/۰۰۰
گشودگی به تجربه ← عزت نفس	۰/۱۴	۰/۰۴۳	۳/۳۷	۰/۰۰۱
توافق‌پذیری ← عزت نفس	-۰/۱۴	۰/۰۵	-۲/۸۴	۰/۰۰۴
وظیفه‌شناسی ← عزت نفس	۰/۲۲	۰/۰۵	۴/۳۶	۰/۰۰۰
عزت نفس ← رضایت جنسی	۰/۳۷	۰/۰۵	۷/۷۷	۰/۰۰۰
توافق‌پذیری ← رضایت جنسی	۰/۲۶	۰/۰۵	۵/۰۶	۰/۰۰۰
رضایت جنسی ← تعارض زناشویی	-۰/۴۵	۰/۰۵	-۹/۴۶	۰/۰۰۰
روان‌رنجوری ← تعارض زناشویی	۰/۱۷	۰/۰۵۷	۳/۱۵۳	۰/۰۰۲
توافق‌پذیری ← تعارض زناشویی	-۰/۱۱	۰/۰۵۴	-۲/۰۴	۰/۰۳۹

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که روان‌رنجوری تأثیر منفی و معناداری بر عزت نفس (β=-۰/۳۷، p<۰/۰۰۱) و تأثیر مثبت و معناداری بر تعارض زناشویی (β=۰/۰۱۷، p=۰/۰۰۲) دارد. برون‌گرایی (β=۰/۲۶، p<۰/۰۰۱)، گشودگی به تجربه (β=۰/۱۴، p=۰/۰۰۱) و وظیفه‌شناسی (β=۰/۲۲، p<۰/۰۰۱) تأثیر مثبت و معناداری بر عزت نفس داشتند. توافق‌پذیری تأثیر منفی بر عزت نفس (β=-۰/۱۴، p=۰/۰۰۴)، تأثیر مثبت بر رضایت جنسی (β=۰/۲۶، p<۰/۰۰۱) و تأثیر منفی بر تعارض زناشویی (β=-۰/۱۱، p=۰/۰۳۹) نشان داد. عزت نفس تأثیر مثبت و معناداری بر رضایت جنسی (β=۰/۳۷، p<۰/۰۰۱) و رضایت جنسی نیز تأثیر منفی و قوی بر تعارض زناشویی (β=-۰/۴۵، p<۰/۰۰۱) داشت.

برای بررسی نقش میانجی متوالی عزت نفس و رضایت جنسی، اثرات غیرمستقیم هر یک از صفات شخصیتی بر تعارض زناشویی با استفاده از روش بوت‌استرپ (۵۰۰۰ نمونه) محاسبه شد. جدول ۵ نتایج این تحلیل را نشان می‌دهد.

جدول ۵. اثرات غیرمستقیم صفات شخصیتی بر تعارض زناشویی از طریق عزت نفس و رضایت جنسی

متغیر پیش‌بین	اثر غیرمستقیم از طریق عزت نفس و رضایت جنسی β	اثر کل غیرمستقیم SE
روان‌رنجوری	۰/۰۶۲	۰/۰۱۴
برون‌گرایی	−۰/۰۴۴	۰/۰۱۳
گشودگی به تجربه	−۰/۰۲۴	۰/۰۰۸
توافق‌پذیری	۰/۰۲۳	۰/۰۱۱
وظیفه‌شناسی	−۰/۰۳۷	۰/۰۱۰

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که تمامی صفات شخصیتی از طریق میانجی‌گری متوالی عزت نفس و رضایت جنسی، تأثیر غیرمستقیم معناداری بر تعارض زناشویی دارند. روان‌رنجوری از طریق این مسیر میانجی، تأثیر مثبت و معناداری بر تعارض زناشویی دارد (β=۰/۰۶۲، p<۰/۰۰۱). این بدان معناست که افزایش روان‌رنجوری منجر به کاهش عزت نفس، کاهش رضایت جنسی و در نتیجه افزایش تعارضات زناشویی می‌شود. برون‌گرایی (β=−۰/۰۴۴، p<۰/۰۰۱)، گشودگی به تجربه (β=−۰/۰۲۴، p=۰/۰۰۴) و وظیفه‌شناسی (β=−۰/۰۳۷، p<۰/۰۰۱) از طریق میانجی‌های متوالی، تأثیر منفی و معناداری بر تعارض زناشویی دارند. این یافته نشان می‌دهد که این صفات مثبت شخصیتی با افزایش عزت نفس و رضایت جنسی، به کاهش تعارضات زناشویی منجر می‌شوند. یافته جالب توجه مربوط به توافق‌پذیری است. در حالی که توافق‌پذیری به طور کلی اثر منفی بر تعارض زناشویی دارد (p<۰/۰۰۱، β=−۰/۰۹۲)، اما از طریق مسیر میانجی متوالی عزت نفس و رضایت جنسی، تأثیر مثبت و معناداری بر تعارض زناشویی نشان می‌دهد (β=۰/۰۲۳، p=۰/۰۳۳). این یافته نشان‌دهنده پیچیدگی روابط بین متغیرها است و می‌تواند نشان دهد که توافق‌پذیری بیش از حد در زنان ممکن است با کاهش عزت نفس همراه باشد که در نهایت به افزایش تعارضات منجر شود.

بحث

پژوهش حاضر باهدف تبیین مدل ساختاری تعارضات زناشویی بر اساس صفات شخصیتی با بررسی نقش میانجی متوالی عزت نفس و رضایت جنسی در میان زنان متأهل انجام شد. یافته‌های این پژوهش نشان داد که مدل پیشنهادی از برازش مطلوبی برخوردار است و تمامی صفات شخصیتی از طریق میانجی‌گری متوالی عزت نفس و رضایت جنسی، تأثیر معناداری بر تعارضات زناشویی دارند. در این بخش، یافته‌های پژوهش در قالب روابط مستقیم و غیرمستقیم متغیرها مورد بحث و تفسیر قرار می‌گیرند.

نقش روان‌رنجوری (معنادار با تعارضات زناشویی و عزت نفس): یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که روان‌رنجوری نیرومندترین پیش‌بینی‌کننده مستقیم تعارضات زناشویی است و هم‌زمان، اثری منفی و معنادار بر عزت نفس دارد. این نتیجه با بدنه گسترده‌ای از پژوهش‌های فراتحلیلی و طولی همسو است که روان‌رنجوری را یک آسیب‌پذیری شخصیتی پایدار می‌دانند (Cao et al., 2018; Atherton et al., 2022)؛ آسیب‌پذیری‌ای که افراد را مستعد تفسیر منفی رفتارهای همسر می‌سازد (Cheon et al., 2024)، همچنین این صفت با تجربه هیجانات منفی شدید، نشخوار ذهنی و بروز واکنش‌های هیجانی افراطی همراه است (Esplin et al., 2025; Yoneda et al., 2023). از منظر تبیینی، روان‌رنجوری با افزایش حساسیت به تهدید، طرد و انتقاد، کیفیت پردازش‌های شناختی و هیجانی در تعاملات زوجی را تضعیف می‌کند (Visser & Bedard, 2025)؛ به‌گونه‌ای که حتی موقعیت‌های خنثی یا مبهم نیز به‌عنوان نشانه‌هایی منفی از رابطه تعبیر می‌شوند. این سوگیری‌های شناختی—هیجانی، افراد را به سمت الگوهای ارتباطی تدافعی، سرزنش‌گرانه یا اجتنابی سوق می‌دهد که خود به تشدید و تداوم تعارضات زناشویی می‌انجامد (Esplin et al., 2025; Solomon & Jackson, 2014; Rosen et al., 2025).

در سطح درون‌فردی، نتایج نشان داد که روان‌رنجوری از طریق تضعیف عزت نفس نیز بر تعارضات زناشویی اثر می‌گذارد. تجربه مکرر هیجانات منفی، خودانتقادی و بی‌ثباتی هیجانی، شکل‌گیری یک خودارزیابی مثبت و پایدار را دشوار ساخته و احساس

ناایمنی رابطه‌ای را تقویت می‌کند (Harris & Orth, 2020; Fetvadjiev & He, 2019). این تبیین با شواهد طولی و فراتحلیلی همخوان است که عزت نفس پایین را از پیامدهای مرکزی روان‌رنجوری و در عین حال، یکی از پیش‌بینی‌کننده‌های مهم کیفیت پایین روابط صمیمانه می‌دانند (Orth et al., 2012; Wood et al., 2024; Chen et al., 2024). بر این اساس، عزت نفس در این پژوهش به‌عنوان یک سازه میانجی کلیدی، پیوند مفهومی میان روان‌رنجوری و تعارضات زناشویی را تبیین می‌کند.

نقش برون‌گرایی، گشودگی به تجربه و وظیفه‌شناسی (معنادار با عزت نفس): یافته‌ها نشان داد که برون‌گرایی، گشودگی به تجربه و وظیفه‌شناسی اثر مثبت و معناداری بر عزت نفس دارند. این صفات شخصیتی از طریق فراهم‌سازی منابع روان‌شناختی مهمی نظیر تجربه هیجانات مثبت، انعطاف‌پذیری شناختی، خودنظم‌بخشی و احساس شایستگی فردی، بستر لازم را برای شکل‌گیری خودپنداره‌ای مثبت فراهم می‌کنند (McCrae & Sutin, 2018; Costa & McCrae, 2008; Atherton et al., 2022).

بر اساس تبیین پژوهشگر، برون‌گرایی از طریق تعامل‌پذیری اجتماعی، دریافت بازخوردهای بین‌فردی مثبت و تقویت احساس کارآمدی رابطه‌ای، به ارتقای عزت نفس منجر می‌شود (Tuovinen et al., 2020)؛ الگویی که در پژوهش‌های طولی نیز به‌طور مکرر تأیید شده است (Harris & Orth, 2020; Bien et al., 2024). در همین راستا، وظیفه‌شناسی با تقویت هدف‌مندی، پایبندی به تعهدات و تجربه موفقیت‌های پایدار، احساس کنترل و شایستگی شخصی را افزایش داده و به شکل‌گیری عزت نفسی باثبات‌تر می‌انجامد (Bach et al., 2024; Orth et al., 2012; Fetvadjiev & He, 2019). گشودگی به تجربه نیز از مسیر متفاوت‌تری عمل می‌کند؛ به‌گونه‌ای که انعطاف‌پذیری شناختی، پذیرش تفاوت‌ها و کاهش نگرش‌های قضاوت‌گرانه، افراد را در مواجهه با چالش‌های رابطه‌ای کمتر مستعد شرم، اضطراب و دفاع‌مندی می‌سازد (Costa & McCrae, 2008; McCrae & Sutin, 2018). در مجموع، این یافته‌ها نشان می‌دهند که این سه صفت می‌توانند به‌عنوان عوامل محافظ غیرمستقیم در برابر تعارضات زناشویی ایفای نقش کنند؛ بدین معنا که از طریق تقویت عزت نفس و افزایش ظرفیت تنظیم هیجان، به بهبود کیفیت تعاملات زوجی منجر می‌شوند (Allen & Walter, 2018; Sayehmiri et al., 2020; Visser & Bedard, 2025).

نقش توافق‌پذیری (معنادار با عزت نفس، رضایت جنسی و تعارضات زناشویی): الگوی مشاهده‌شده برای توافق‌پذیری در این پژوهش، ماهیتی دوگانه و تا حدی پارادوکسیکال داشت. از یک‌سو، توافق‌پذیری اثر مستقیم منفی بر تعارضات زناشویی و اثر مثبت بر شاخص‌های کیفیت رابطه، از جمله رضایت جنسی، نشان داد؛ نتیجه‌ای که با نقش این صفت در تسهیل همدلی، همکاری و کاهش تعارضات آشکار همخوان است (O'Meara & South, 2019; Allen & Walter, 2018; Ho, 2025). از سوی دیگر، توافق‌پذیری با عزت نفس رابطه منفی معناداری داشت. تبیین پژوهشگر آن است که توافق‌پذیری بالا، در صورتی که با خودمختاری و حفظ مرزهای شخصی همراه نباشد، می‌تواند به اولویت‌بخشی افراطی به نیازهای دیگری، خودفدایی مزمن و سرکوب نیازهای فردی بینجامد. چنین فرآیندی به‌تدریج خودارزشی فرد را تضعیف کرده و به کاهش عزت نفس منجر می‌شود (Wood et al., 2024; Bien et al., 2024; Wang et al., 2018). شواهد بین‌فرهنگی نیز نشان می‌دهد که در بافت‌های جمع‌گرا از جمله ایران، این مسیر می‌تواند تشدید شود؛ زیرا هنجارهای فرهنگی بر حفظ هماهنگی ظاهری و اجتناب از تعارض تأکید بیشتری دارند (Raj, 2025).

نقش عزت نفس (معنادار با رضایت جنسی) و نقش رضایت جنسی (معنادار با تعارضات زناشویی): نتایج پژوهش حاضر نشان داد که عزت نفس قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده رضایت جنسی است و رضایت جنسی اثر منفی مستقیم و معناداری بر تعارضات زناشویی داشت. این یافته‌ها با دیدگاه کلاسیک و شواهد معاصر همسو هستند که عزت نفس را یک منبع بنیادین برای تنظیم هیجان، احساس شایستگی رابطه‌ای و امنیت بین‌فردی می‌دانند (Asadi Nikouyan, 2025; Orth et al., 2012; Rosenberg, 1965; Wood et al., 2024).

از منظر تبیینی، افراد دارای عزت نفس بالاتر، خود را شایسته عشق، صمیمیت و لذت می‌دانند و در نتیجه، در روابط صمیمانه، کمتر دچار اضطراب، اجتناب هیجانی یا ترس از ارزیابی منفی می‌شوند (Chen et al., 2024). این خودپنداره مثبت، مشارکت فعال‌تر در تعاملات عاطفی و جنسی و حل سازنده مسائل رابطه‌ای را تسهیل می‌کند (Weber et al., 2024; Wood et al., 2024). افزون بر این، شواهد نشان می‌دهد که رضایت جنسی صرفاً پیامد کیفیت کلی رابطه نیست، بلکه خود به‌عنوان یک منبع تنظیم هیجانی عمل می‌کند که می‌تواند فشارهای روزمره را تعدیل کرده و از انتقال تنش به سایر حوزه‌های رابطه جلوگیری کند (Andreoli et al., 2024; Rosen et al., 2025; Vasconcelos et al., 2024).

نقش میانجی متوالی عزت نفس و رضایت جنسی: یافته اصلی پژوهش حاضر، تأیید الگویی پیچیده و فرآیندمحور از تأثیر پنج عامل بزرگ شخصیت بر تعارضات زناشویی است که در آن عزت نفس و رضایت جنسی به‌صورت میانجی‌های متوالی ایفای نقش می‌کنند. برخلاف رویکردهای ساده‌انگارانه‌ای که رابطه میان شخصیت و تعارضات زناشویی را عمدتا در قالب اثرات مستقیم تبیین می‌کنند (McCrae & Sutin, 2018; Sayehmiri et al., 2020)، نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که ویژگی‌های شخصیتی از طریق زنجیره‌ای چندسطحی و تدریجی عمل می‌کنند. در این زنجیره، صفات شخصیتی ابتدا بر نحوه خودارزیابی بنیادی فرد یعنی عزت نفس، اثر می‌گذارند؛ سپس عزت نفس، کیفیت تجربه‌های صمیمانه به‌ویژه در حوزه جنسی را شکل می‌دهد؛ و در نهایت، سطح رضایت یا نارضایتی جنسی، نقشی تعیین‌کننده در میزان و شدت تعارضات زناشویی ایفا می‌کند (Allen & Walter, 2018; Joel et al., 2020; Whisman & Collazos, 2023).

از منظر تحلیلی، می‌توان این مسیر را حرکتی از ساختارهای نسبتاً پایدار شخصیتی به سمت فرآیندهای پویای درون‌فردی (عزت نفس) و سپس تعاملات بین‌فردی (رضایت جنسی) در نظر گرفت. صفات شخصیتی، به‌مثابه الگوهای پایدار هیجانی، شناختی و رفتاری، چارچوبی را فراهم می‌کنند که در آن فرد شایستگی، مقبولیت و ارزشمندی خود را در بافت رابطه‌ای تفسیر می‌کند (Costa & McCrae, 2008; Solomon & Jackson, 2014). این خودارزیابی بنیادی، که در قالب عزت نفس متجلی می‌شود، نقش واسطه‌ای حیاتی میان ساختار شخصیت و کیفیت روابط صمیمانه دارد (Orth et al., 2012; Bien et al., 2024). افراد دارای عزت نفس بالاتر، تمایل بیشتری به تجربه صمیمیت ایمن، بیان نیازهای هیجانی و جنسی و تنظیم سازگارانه تعارض‌ها دارند؛ در حالی که عزت نفس پایین با ناایمنی هیجانی، حساسیت به طرد و دشواری در تنظیم هیجان همراه است (Harris & Orth, 2020; Wood et al., 2024). این تفاوت‌ها به‌طور مستقیم در کیفیت تعاملات زناشویی بازتاب می‌یابد و مسیر تجربه رضایت یا نارضایتی در روابط نزدیک را شکل می‌دهد (Bradbury et al., 2000). در ادامه این مسیر، رضایت جنسی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین جلوه‌های عینی صمیمیت زناشویی ظاهر می‌شود. رضایت یا نارضایتی جنسی صرفاً بازتابی از عملکرد جنسی نیست، بلکه برآیندی از تعامل پیچیده عوامل هیجانی، شناختی و ارتباطی است که به‌شدت از عزت نفس فرد تأثیر می‌پذیرد (Vasconcelos et al., 2024Weber et al., 2024). عزت نفس بالا به احساس کفایت جنسی، پذیرش بدن، امنیت در ابراز خواسته‌ها و تفسیر مثبت بازخوردهای همسر می‌انجامد و از این طریق، رضایت جنسی را تسهیل می‌کند (Allen & Walter, 2018; Romero et al., 2025). در مقابل، عزت نفس پایین با شرم، اضطراب عملکرد، اجتناب از گفت‌وگو درباره نیازهای جنسی و سوء تعبیر تعاملات صمیمانه همراه است که همگی با نارضایتی جنسی و تنش‌های رابطه‌ای مرتبط هستند (Vowels & Mark, 2020; Weber et al., 2024). در چنین بستری، نارضایتی جنسی به‌عنوان یکی از منابع پنهان اما قدرتمند تعارضات زناشویی عمل می‌کند. شواهد نشان می‌دهد که کیفیت تجربه‌های جنسی با شاخص‌های گسترده‌تری از کارکرد زناشویی، از جمله رضایت رابطه، ثبات ازدواج و شدت تعارض‌ها، ارتباط معنادار دارد (Asoodeh et al., 2010; Azarnik et al., 2024). زمانی که نیازها و انتظارات جنسی به‌طور مداوم برآورده نمی‌شوند، این نارضایتی می‌تواند به احساس ناکامی، فاصله هیجانی و افزایش تعارض‌های آشکار یا پنهان میان زوجین منجر شود (Gottman & Levenson, 2000; Whisman & Collazos, 2023).

یافته‌های پژوهش حاضر از منظر نظری با مدل آسیب‌پذیری–استرس–سازگاری (VSA)[12] همخوانی قابل‌توجهی دارد. در این مدل، صفات شخصیتی به‌عنوان آسیب‌پذیری‌های پایدار یا منابع فردی در نظر گرفته می‌شوند که نحوه مواجهه زوج‌ها با فشارها، چالش‌ها و استرس‌های رابطه‌ای را تعیین می‌کنند (Karney & Bradbury, 1995; Karney & Bradbury, 2020). بر این اساس، شخصیت نه به‌صورت مستقیم، بلکه از طریق تأثیرگذاری بر فرآیندهای سازگاری درون‌فردی و بین‌فردی، مسیر تحول کیفیت زناشویی را شکل می‌دهد (Karney & Bradbury, 2005; Shrout, 2021). در چارچوب این مدل، عزت نفس به‌عنوان یک فرآیند سازگاری درون‌فردی کلیدی عمل می‌کند که نحوه تفسیر استرس‌های رابطه‌ای و تنظیم هیجان را تعیین می‌سازد (Rosenberg, 1965; Harris & Orth, 2020). به‌طور هم‌زمان، رضایت جنسی یکی از مهم‌ترین فرآیندهای سازگاری بین‌فردی است که تعادل هیجانی، نزدیکی روان‌شناختی و کیفیت تعاملات زوجی را تنظیم می‌کند (Andreoli et al., 2024; Azarnik et al., 2024). تعامل این دو سطح از سازگاری، مسیر بروز یا کاهش تعارضات زناشویی را معنادار می‌سازد (Wood et al., 2024).

در پرتو این یافته‌ها، می‌توان نقش صفات شخصیتی محافظ، نظیر وظیفه‌شناسی، برون‌گرایی و گشودگی به تجربه را بازتعریف کرد. این صفات نه‌تنها از طریق تقویت رفتارهای ارتباطی سازگارانه عمل می‌کنند، بلکه با افزایش عزت نفس و بهبود کیفیت صمیمیت جنسی، به‌طور غیرمستقیم در کاهش تعارضات زناشویی نقش دارند (O'Meara & South, 2019; Bach et al., 2025). در مقابل، روان‌رنجوری به‌عنوان یکی از مهم‌ترین آسیب‌پذیری‌های شخصیتی، از طریق تضعیف عزت نفس، تشدید هیجان‌های منفی و کاهش رضایت جنسی، زمینه‌ساز افت کیفیت رابطه و افزایش تعارضات زناشویی می‌شود (Esplin et al., 2025). یافته مربوط به توافق‌پذیری نیز الگویی تبیینی و چندلایه را آشکار می‌سازد. این صفت در کوتاه‌مدت، از طریق افزایش همدلی، همکاری و اجتناب از تعارض آشکار، می‌تواند نقشی محافظ ایفا کند؛ اما در بلندمدت، در صورتی که با خودمختاری پایین، ابراز ناکافی نیازها و نادیده‌گرفتن خواسته‌های فردی همراه شود، احتمال شکل‌گیری نارضایتی نهفته، به‌ویژه در حوزه صمیمیت جنسی، افزایش می‌یابد (Raj, 2025; Solomon & Jackson, 2014).

در مجموع، نتایج این پژوهش بر ضرورت عبور از تبیین‌های خطی و مبتنی بر اثرات مستقیم تأکید می‌کند و نشان می‌دهد که پویایی‌های زناشویی تنها در چارچوب مسیرهای غیرمستقیم، تعاملی و فرآیندمحور قابل فهم هستند (Bradbury et al., 2000; Karney & Bradbury, 2020). در این چارچوب، صفات شخصیتی به‌عنوان بسترهای نسبتاً پایدار، عزت نفس به‌عنوان سازوکار تنظیم‌کننده درون‌فردی و رضایت جنسی به‌عنوان شاخص مرکزی صمیمیت زوجی، شبکه‌ای پیوسته را شکل می‌دهند که در نهایت سطح تعارضات زناشویی را تعیین می‌کند (Wood et al., 2024; Andreoli et al., 2024).

یافته‌های این پژوهش دارای پیامدهای مهم بالینی برای مشاوران خانواده و زوج درمانگران است. ارزیابی اولیه صفات شخصیتی زوج‌ها می‌تواند به شناسایی عوامل خطر و هدایت مداخلات کمک کند. مداخلات درمانی باید بر تقویت مسیرهای میانجی مثبت، به‌ویژه افزایش عزت نفس و رضایت جنسی، از طریق رویکردهای شناختی - رفتاری، توانمندسازی و آموزش‌های جنسی متمرکز شوند. همچنین، آموزش مهارت‌های تنظیم هیجان و مدیریت استرس برای زنان با روان‌رنجوری بالا ضروری است. در نهایت، زوج‌درمانی باید بر ایجاد تعادل میان توافق‌پذیری و حفظ استقلال فردی و تشویق زنان به ابراز نیازها و حقوق خود تأکید داشته باشد.

این پژوهش با محدودیت‌هایی همراه است که باید در تفسیر نتایج موردتوجه قرار گیرد. نخست، استفاده از نمونه‌گیری در دسترس و ماهیت غیراحتمالی آن، موجب خطای انتخاب و کاهش چشمگیر قابلیت تعمیم‌پذیری نتایج به کل جامعه زنان متأهل می‌شود. دوم، تمرکز نمونه بر زنان متأهل ساکن شهر اصفهان با ۵ تا ۱۵ سال سابقه ازدواج، تعمیم یافته‌ها به سایر شهرها و بازه‌های متفاوت ازدواج را محدود می‌سازد. سوم، همبستگی بودن طرح پژوهش امکان استنباط روابط علّی قطعی را فراهم نمی‌کند و صرفاً روابط همبستگی قابل بررسی است. چهارم، استفاده از ابزارهای خودگزارشی می‌تواند تحت‌تأثیر سوگیری پاسخ‌دهی و مطلوبیت

12 Vulnerability-Stress-Adaptation Model

اجتماعی قرار گیرد. پنجم، متغیرهایی نظیر وضعیت اقتصادی - اجتماعی، سطح تحصیلات و تفاوت‌های فردی کنترل نشده‌اند و ششم، عدم بررسی دیدگاه مردان، فهم جامع دینامیک‌های دوسویه زناشویی را کاهش می‌دهد.

باتوجه‌به این محدودیت‌ها، پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آینده با بهره‌گیری از نمونه‌گیری احتمالی و گسترش جامعه آماری به شهرها و بازه‌های سنی متنوع، قابلیت تعمیم‌پذیری یافته‌ها را ارتقا دهند. همچنین، استفاده از طرح‌های طولی و نیمه‌تجربی برای بررسی روابط علّی، مشارکت هر دو همسر به‌منظور درک تعاملات دوسویه، و به‌کارگیری رویکردهای ترکیبی کمّی - کیفی برای کاهش سوگیری‌های پاسخ‌دهی توصیه می‌شود. کنترل متغیرهای مداخله‌گر مهم، توسعه ابزارهای بومی‌سازی‌شده متناسب با فرهنگ ایرانی و طراحی مداخلات مبتنی بر یافته‌های پژوهش برای بهبود کیفیت روابط زناشویی نیز ضروری است.

تعارض منافع

نویسندگان این مقاله اعلام می‌دارند که هیچ‌گونه تعارض منافع مالی یا غیرمالی در انجام این پژوهش وجود نداشته است.

تشکر و قدردانی

از تمامی بانوان محترمی که با شرکت داوطلبانه خود در این پژوهش، ما را در دستیابی به یافته‌های علمی یاری نمودند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌شود.

References

Allen, M. S., & Walter, E. E. (2018). Linking Big Five personality traits to sexuality and sexual health: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, *144*(10), 1081–1110. https://doi.org/10.1037/bul0000157

Andreoli, G., Rafanelli, C., Gremigni, P., Hofmann, S. G., & Casu, G. (2024). Positive sexuality, relationship satisfaction, and health: A network analysis. *Frontiers in Psychology*, *15*, Article 1420148. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1420148

Asadi Nikouyan, M. (2025). Self-esteem in marital relationships. *Applied Family Therapy Journal*, *6*(2), Article 1. https://doi.org/10.61838/kman.aftj.6.2.1

Asoodeh, M. H., Khalili, S., Daneshpour, M., & Lavasani, M. G. (2010). Factors of successful marriage: Accounts from self-described happy couples. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, *5*, 2042–2046. https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.07.410

Atherton, O. E., Sutin, A. R., Terracciano, A., & Robins, R. W. (2022). Stability and change in the Big Five personality traits: Findings from a longitudinal study of Mexican-origin adults. *Journal of Personality and Social Psychology*, *122*(2), 337–350. https://doi.org/10.1037/pspp0000385

Azarnik, M., Rafeipour, A., Hatami, M., & Mousavi, M. S. (2024). Communication and sexual skills in marital functioning and satisfaction and reduced marital conflicts among Iranian couples: A systematic review. *Journal of Education and Health Promotion*, *13*(1), Article 202. https://doi.org/10.4103/jehp.jehp_1182_22

Bach, K., Koch, M., & Spinath, F. M. (2025). Relationship satisfaction and the Big Five: Utilizing longitudinal data covering 9 years. *Personality and Individual Differences*, *223*, Article 112887. https://doi.org/10.1016/j.paid.2024.112887

Barati, F., & Sanai, B. (1996). *Marital Conflict Questionnaire (MCQ): Manual and psychometric evaluation* . Besat Publications.[In Persian] https://madsg.com/پرسشنامه-استاندارد-تعارض-های-زناشویی-mc/

Bien, K., Wagner, J., & Brandt, N. D. (2024). Growing up to be mature and confident? The longitudinal interplay between the Big Five and self-esteem in adolescence. *Journal of Personality and Social Psychology*, *127*(2), 404–431. https://doi.org/10.1037/pspp0000518

Bradbury, T. N., Fincham, F. D., & Beach, S. R. H. (2000). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of Marriage and Family*, *62*(4), 964–980. https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2000.00964.x

Cao, H., Yuan, X., Fine, M., Zhou, N., & Fang, X. (2018). Neuroticism and marital satisfaction during the early years of Chinese marriage: The mediating roles of marital attribution and aggression. *Family Process*, *58*(2), 478–495. https://doi.org/10.1111/famp.12356

Chen, Z., Li, Q., Song, X., & Fang, X. (2024). Joint trajectories of self-esteem and neuroticism among newlywed couples: Associations with marital quality. *Journal of Social and Personal Relationships*, *41*(10), 2783–2801. https://doi.org/10.1177/02654075241254861

Cheon, J. E., Yang, H., Kang, I., & Kim, Y.-H. (2024). Totality model of neuroticism: The sum of spousal neuroticism and marital satisfaction. *Personality and Individual Differences*, *228*, Article 112726. https://doi.org/10.1016/j.paid.2024.112726

Costa, P. T., & McCrae, R. R. (2008). The revised NEO personality inventory (NEO-PI-R). In G. J. Boyle, G. Matthews, & D. H. Saklofske (Eds.), *The SAGE handbook of personality theory and assessment: Vol. 2. Personality measurement and testing* (pp. 179–198). SAGE Publications. https://doi.org/10.4135/9781849200479.n9

Costa, P. T., Jr., & McCrae, R. R. (1992). *Revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R) and NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI) professional manual.* Psychological Assessment Resources. https://www.scirp.org/reference/ReferencesPapers?ReferenceID=1025708

Esplin, C. R., Rasmussen, B. D., Hatch, S. G., Hawkins, A. J., & Braithwaite, S. R. (2025). Neuroticism and relationship quality: A meta-analytic review. *Journal of Personality and Social Psychology*, *128*(3), 594–610. https://doi.org/10.1037/pspi0000463

Fetvadjiev, V. H., & He, J. (2019). The longitudinal links of personality traits, values, and well-being and self-esteem: A five-wave study of a nationally representative sample. *Journal of Personality and Social Psychology*, *117*(2), 448–464. https://doi.org/10.1037/pspp0000212

Ghasempour, S., Sharif-Nia, H., Nouri, S., Mirhosseini, S., & Abbasi, A. (2025). Validation of the Rosenberg Self-Esteem Scale among the Iranian adult population: A cross-sectional study. *PLOS ONE*, *20*(12), Article e0336969. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0336969

Gottman, J. M., & Levenson, R. W. (2000). The timing of divorce: Predicting when a couple will divorce over a 14-year period. *Journal of Marriage and Family*, *62*(3), 737–745. https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2000.00737.x

Hadian Hamedani, K., Majzoobi, M. R., & Forstmeier, S. (2024). The relationship between perfectionism and marital outcomes: A systematic review and meta-analysis. *Frontiers in Psychology*, *15*, Article 1456902. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1456902

Haghshenas, H. (2006). *Five-factor personality traits: Interpretation guide and norms for the NEO PI-R and NEO FFI* . Shiraz University of Medical Sciences. [In Persian] https://www.ketabium.com/product/481650

Harris, M. A., & Orth, U. (2020). The link between self-esteem and social relationships: A meta-analysis of longitudinal studies. *Journal of Personality and Social Psychology*, *119*(6), 1459–1477. https://doi.org/10.1037/pspp0000265

Ho, W.-C. (2025). Explaining the prevalence of marital conflict: Conceptual bifurcation and sociological explanations. *Frontiers in Sociology*, *10*, Article 1490385. https://doi.org/10.3389/fsoc.2025.1490385

Jirjahn, U., & Ottenbacher, M. (2023). Big Five personality traits and sex. *Journal of Population Economics*, *36*, 549–580. https://doi.org/10.1007/s00148-022-00893-2

Joel, S., Eastwick, P. W., Allison, C. J., Arriaga, X. B., Baker, Z. G., Bar-Kalifa, E., Bergeron, S., Birnbaum, G. E., Brock, R. L., Brumbaugh, C. C., Carmichael, C. L., Chen, S., Clarke, J., Cobb, R. J., Coolsen, M. K., Davis, J., de Jong, D. C., Debrot, A., DeHaas, E. C., … Wolf, S. (2020). Machine learning uncovers the most robust self-report predictors of relationship quality across 43 longitudinal Couples Studies. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, *117*(32), 19061–19071. https://doi.org/10.1073/pnas.1917036117

Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (1995). The longitudinal course of marital quality and stability: A review of theory, method, and research. *Psychological Bulletin*, *118*(1), 3–34. https://doi.org/10.1037/0033-2909.118.1.3

Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2005). Contextual influences on marriage: Implications for policy and intervention. *Current Directions in Psychological Science*, *14*(4), 171–174. https://doi.org/10.1111/j.0963-7214.2005.00358.x

Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2020). Research on marital satisfaction and stability in the 2010s: Challenging conventional wisdom. *Journal of Marriage and Family*, *82*(1), 100–116. https://doi.org/10.1111/jomf.12635

Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling* (4th ed.). The Guilford Press. https://psycnet.apa.org/record/2015-56948-000

McCrae, R. R., & Sutin, A. R. (2018). A Five-Factor Theory perspective on causal analysis. *European Journal of Personality*, *32*(3), 151–166. https://doi.org/10.1002/per.2134

Meston, C. M., & Trapnell, P. D. (2005). Development and validation of a five-factor sexual satisfaction and distress scale for women: The Sexual Satisfaction Scale for Women (SSS-W). *Journal of Sexual Medicine*, *2*(1), 66–81. https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2005.20107.x

O'Meara, M. S., & South, S. C. (2019). Big Five personality domains and relationship satisfaction: Direct effects and correlated change over time. *Journal of Personality*, *87*(6), 1206–1220. https://doi.org/10.1111/jopy.12468

Orth, U., Robins, R. W., & Widaman, K. F. (2012). Life-span development of self-esteem and its effects on important life outcomes. *Journal of Personality and Social Psychology*, *102*(6), 1271–1288. https://doi.org/10.1037/a0025558

Raj, A. (2025). Personality and relationship satisfaction across cultures: A comparative review of collectivist and individualist contexts. *Journal of Modern Psychology*, *5*(2), 62–73. https://doi.org/10.22034/jmp.2025.517949.1138

Romero, D., Carrito, M. L., Quinta-Gomes, A. L., Patrão, A. L., Nóbrega, C. A. P., Costa, P. A., & Nobre, P. J. (2024). A machine learning approach for analyzing sexual satisfaction based on psychological features. *Current Psychology*, *44*, 7869–7878. https://doi.org/10.1007/s12144-024-06813-9

Rosen, N. O., Dubé, J. P., Bosisio, M., & Bergeron, S. (2025). Do demand–withdrawal communication patterns during sexual conflict predict couples' relationship satisfaction, sexual satisfaction, and sexual distress? *The Journal of Sex Research*, *62*(5), 787–799. https://doi.org/10.1080/00224499.2024.2386997

Rosenberg, M. (1965). *Society and the adolescent self-image*. Princeton University Press. https://doi.org/10.1515/9781400876136

Roshan Chesli, R., Mirzaei, S., & Nikazeen, A. (2014). *Validity and reliability of the Multidimensional Sexual Satisfaction Scale (SSSW) among a sample of Iranian women* . National Conference on Psychology and Behavioral Sciences of Iran. [In Persian] https://cpap.shahed.ac.ir/article_2708.html

Sayehmiri, K., Kareem, K. I., Abdi, K., Dalvand, S., & Ghanei Gheshlagh, R. (2020). The relationship between personality traits and marital satisfaction: A systematic review and meta-analysis. *BMC Psychology*, *8*, Article 15. https://doi.org/10.1186/s40359-020-0383-z

Schmitt, D. P., & Allik, J. (2005). Simultaneous administration of the Rosenberg Self-Esteem Scale in 53 nations: Exploring the universal and culture-specific features of global self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, *89*(4), 623–642. https://doi.org/10.1037/0022-3514.89.4.623

Shapurian, R., Hojat, M., & Nayerahmadi, H. (1987). Psychometric characteristics and dimensionality of a Persian version of Rosenberg Self-Esteem Scale. *Perceptual and Motor Skills*, *65*(1), 27–34. https://doi.org/10.2466/pms.1987.65.1.27

Shrout, M. R. (2021). The health consequences of stress in couples: A review and new integrated dyadic biobehavioral stress model. *Brain, Behavior, & Immunity - Health*, *16*, Article 100328. https://doi.org/10.1016/j.bbih.2021.100328

Solomon, B. C., & Jackson, J. J. (2014). Why do personality traits predict divorce? Multiple pathways through satisfaction. *Journal of Personality and Social Psychology*, *106*(6), 978–996. https://doi.org/10.1037/a0036190

Tuovinen, S., Tang, X., & Salmela-Aro, K. (2020). Introversion and social engagement: Scale validation, their interaction, and positive association with self-esteem. *Frontiers in Psychology*, *11*, Article 590748. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.590748

VanLaningham, J., Johnson, D. R., & Amato, P. (2001). Marital happiness, marital duration, and the U-shaped curve: Evidence from a five-wave panel study. *Social Forces*, *79*(4), 1313–1341. https://doi.org/10.1353/sof.2001.0055

Vasconcelos, P., Carrito, M. L., Quinta-Gomes, A. L., Patrão, A. L., Nóbrega, C. A. P., Costa, P. A., & Nobre, P. J. (2024). Associations between sexual health and well-being: A systematic review. *Bulletin of the World Health Organization*, *102*, 873–887D. https://doi.org/10.2471/BLT.24.291565

Visser, B. A., & Bedard, T. (2025). Traits and mates: The role of personality in intimate relationships. *Current Opinion in Psychology*, *65*, Article 102053. https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2025.102053

Vowels, L. M., & Mark, K. P. (2020). Relationship between sexual satisfaction, sexual communication, and relationship status in long-term relationships. *Sexual and Relationship Therapy*, *35*(2), 248–263. https://psycnet.apa.org/record/2019-81872-005

Wang, X., Wang, X., & Ma, H. (2018). *Mental health rating scale manual* (Updated ed.) [In Chinese]. Chinese Mental Health Journal Press. https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.06.055

Weber, E., Hopwood, C. J., Denissen, J. J. A., & Bleidorn, W. (2024). Self-esteem and sexual experiences. *Personality and Social Psychology Bulletin*. Advance online publication. https://doi.org/10.1177/01461672241257355

Whisman, M. A., & Collazos, T. (2023). A longitudinal investigation of marital dissolution, marital quality, and generalized anxiety disorder in a national probability sample. *Journal of Anxiety Disorders*, *96*, Article 102713. https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2023.102713

Wood, J. V., Forest, A. L., Friesen, J. P., Murray, S. L., Holmes, J. G., & McNulty, J. K. (2024). Self-esteem and romantic relationship quality. *Nature Reviews Psychology*, *3*, 27–41. https://doi.org/10.1038/s44159-023-00247-z

Yoneda, T., Lozinski, T., Turiano, N., Booth, T., Graham, E. K., Mroczek, D., & Muniz Terrera, G. (2023). The Big Five personality traits and allostatic load in middle to older adulthood: A systematic review and meta-analysis. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, *148*, Article 105145. https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2023.105145